

vejelse, var diskriminatoriske. I forslaget operative del opfordredes den britiske regering derfor til at ophæve de gældende forfatningsbestemmelser og til straks at sammenkalde en forsamling til udarbejdelse af en forfatning og til fastsættelse af en uafhængighedsdato for hvert af de tre områder. Det udtaltes endvidere højtideligt, at ethvert forsøg på at annektere Basutoland, Bechuanaland og Swaziland eller på at gribe ind i områdernes territoriale uafhængighed af FN ville blive betragtet som en angrebshandling, hvorved FN-pagten krænkedes.

Resolutionsforslaget blev den 18. december 1962 vedtaget i generalforsamlingen med 42 stemmer for, 2 imod, medens 12 (heriblandt de nordiske lande) afstod fra at stemme. Det ringe antal deltagere i afstemningen og adskillige delegations — herunder bl.a. de nordiske — holdning under afstemningen hang bl.a. sammen med, at resolutionsforslaget blev presset frem til afstemning, uden at delegationerne havde haft rimelig tid til blot nogenlunde at gøre sig bekendt med forslaget nærmere indhold.

4. Koloniudvalgets behandling af områderne i 1963.

Under debatten i koloniudvalget om de tre områder i slutningen af juli 1963 gav den britiske repræsentant en redegørelse for den forfatningsmæssige udvikling i områderne, herunder specielt den ny forfatning i Swaziland. Han udtalte herom, at den ny forfatning ikke forventedes at blive et varigt element i landets struktur. Den var tænkt som en overgangsordning, og den britiske regering agtede at tage spørgsmålet om den lovgivende forsamlings sammensætning op til overvejelse senere, dog tidligst 3 år efter afholdelsen af de første valg under den ny forfatning. Den britiske regering havde både søgt at tage hensyn til swaziernes traditionelle institutioner, det hvide befolkningselements bidrag til områdets økonomi og til nødvendigheden af at tilvejebringe et forum for de kræfter, som ikke anså sig for tilstrækkeligt repræsenteret i rådet gennem de traditionelle afrikanske myndigheder. De i juni 1963 stedfundne strejker var blevet opfattet som

en protest mod den ny forfatning. Strejkerne var imidlertid begyndt før offentliggørelsen af den ny forfatning og var derfor snarere af industriel end af politisk karakter. Uheldigvis havde strejkerne bredt sig og var blevet fulgt af uroligheder, så at det ikke havde været muligt for politistyrken i Swaziland at holde situationen under kontrol; man havde derfor set sig nødsaget til at sende britiske tropper til området, og ro og orden var hurtigt blevet genoprettet uden tab af menneskeliv.

I de fleste afro-asiatiske indlæg blev der givet udtryk for utålmodighed med hensyn til den politiske udvikling i områderne, ligesom man kritiserede Storbritannien for at støtte de traditionelle afrikanske myndigheder i stedet for at indføre forfatninger byggende på moderne demokratiske principper. Man vendte sig også mod samarbejde mellem de britiske myndigheder og sydafrikanske statsorganer.

Således udtalte *Tanganyikas* repræsentant, at det klart fremgik af det britiske indlæg, at områdernes befolkninger ikke havde haft mulighed for at udøve selvbestemmelsesretten, og at de forfatningsmæssige reformer var lidet betydningsfulde. Områderne var britiske protektorater, men i stedet for at blive beskyttet af Storbritannien var den afrikanske befolkning gradvis blevet berøvet sin jord og forvandlet til en reserve, hvorfra Den sydafrikanske Republik kunne hente billig arbejdskraft til sin industri. Den administrerende magt havde med overlæg begunstiget bevarelsen af områdets tilbagestående karakter. Dertil kom, at det sydafrikanske regime var skarpt imod, at de tre områders afrikanske befolkninger kom til at udøve selvbestemmelsesret, da deres opnåelse af uafhængighed ville fremskynde Sydafrikas afrikanske befolknings emancipation. Det var derfor klart, at enhver forsinkelse af afkoloniseringsprocessen kun ville tjene det sydafrikanske regime og dets tilhængeres interesser.

Den indiske repræsentant sagde, at en omhyggelig gennemgang af det britiske indlæg havde givet det indtryk, at der ikke var blevet gjort noget effektivt for at efterkomme FN-generalforsamlingens tidligere resolutioner. I lange tider gjorde den britiske regering intet for at udvikle protektora-